

Embolizacja tętnic kolankowych – nowoczesne podejście w leczeniu bólu kolana

Ból kolana jest jedną z najczęstszych przyczyn ograniczenia aktywności u osób po 50. roku życia. Najczęściej odpowiada za niego choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego. Dla wielu pacjentów leczenie w postaci rehabilitacji, leków przeciwbólowych czy zastrzyków – przestaje z czasem przynosić oczekiwany efekt, a decyzja o wszczęciu endoprotezy wydaje się jeszcze zbyt wczesna.

Nowoczesną metodą leczenia bólu kolana bez interwencji chirurgicznej jest embolizacja tętnic kolankowych (GAE – Genicular Artery Embolization), czyli małoinwazyjny zabieg wewnątrznaczyniowy, wykonywany w znieczuleniu miejscowym.

Nowe podejście w leczeniu bólu kolana

Do niedawna uważano, że dolegliwości bólowe stawu kolanowego wynikają głównie ze zużycia chrząstki stawowej. Dziś wiadomo, że ma to również związek ze stanem zapalnym błony maziowej. W zmienionym zapaleniu stawie rozwija się gęsta sieć drobnych naczyń krwionośnych i włókien nerwowych, które są odpowiedzialne za nasilenie bólu. Odpowiedzią jest właśnie embolizacja tętnic kolankowych, która zmniejsza dopływ krwi do obszarów zajętych stanem zapalnym. To przyczynia się do zmniejszenia stanu zapalnego, a tym samym dolegliwości bólowych.

Metoda ta określana jest jako **TAME** (Transcatheter Arterial Microembolization). Została opracowana przez japońskiego lekarza dr Yuji Okuno. Choć jest stosowana na świecie od ponad dekady, wraz z postępem medycyny pojawiają się nowe rozwiązania poprawiające jej bezpieczeństwo i skuteczność.

W Polsce niedawno został wprowadzony nowy, rozpuszczalny materiał embolizacyjny, który powoduje czasowe zamknięcie zmienionych chorobowo naczyń krwionośnych.

Na czym polega zabieg embolizacji tętnic kolankowych?

„Podczas zabiegu, przez niewielkie nakłucie tętnicy w pachwinie, wprowadza się cienki cewnik do drobnych naczyń krwionośnych zaopatrujących staw kolanowy. Następnie podaje się specjalne, resorbowalne cząstki, które czasowo ograniczają nadmierne ukrwienie tkanek objętych przewlekłym stanem zapalnym” – tłumaczy dr n. med. Radosław Zawadzki, specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej.

Kiedy rozważa się wykonanie zabiegu embolizacji tętnic kolankowych?

„Zabieg może być wskazany u pacjentów z **przewlekłym bólem kolana**, który utrzymuje się pomimo zastosowania leczenia zachowawczego. Najczęściej dotyczy to osób z chorobą zwyrodnieniową stawu kolanowego, u których dolegliwości bólowe ograniczają codzienne funkcjonowanie. Embolizacja może być stosowana u **pacjentów z utrzymującym się bólem po endoprotezoplastyce kolana**, pod warunkiem wcześniejszego wykluczenia innych potencjalnych przyczyn dolegliwości” – odpowiada dr Zawadzki.

„Metoda ta może znaleźć także zastosowanie w przypadkach, **gdym leczenie operacyjne nie jest jeszcze planowane** – na przykład u pacjentów, którzy ze względu na stosunkowo wczesny etap choroby zwyrodnieniowej chcą odroczyć decyzję o wszczęciu endoprotezy. Może być również brana pod uwagę **u osób, u których zabieg**

chirurgiczny jest przeciwwskazany z powodu chorób współistniejących, takich jak choroby sercowo-naczyniowe” – dodaje lek. Paweł Michalak, radiolog.

Czy embolizacja może zastąpić endoprotezoplastykę kolana?

„Zabieg embolizacji tętnic kolankowych nie zastępuje zabiegu endoprotezoplastyki oraz nie cofa zmian zwyrodnieniowych. Dla wielu pacjentów może być to sposób na odroczenie operacji wszczęcia endoprotezy np. z powodu młodego wieku. Należy podkreślić, że w przypadku zaawansowanych zmian zwyrodnieniowych najskuteczniejszym leczeniem jest endoprotezoplastyka – embolizacja w tym przypadku może pomóc w walce z bólem i stanem zapalnym już po przeprowadzeniu operacji” – tłumaczy lek. Paweł Michalak.

Celem tego zabiegu jest znaczne zmniejszenie dolegliwości bólowych i poprawa komfortu chodzenia i codziennej aktywności. U części pacjentów poprawa utrzymuje się przez kilkanaście miesięcy a z czasem dłużej. W niektórych przypadkach zabieg ten można powtórzyć.

Zmniejszenie bólu następuje między drugim, a szóstym tygodniem od wykonania selektywnej embolizacji tętnic.

Embolizacja tętnic kolankowych to jedna z najnowszych metod leczenia bólu w chorobie zwyrodnieniowej stawu kolanowego. Choć nie zastępuje klasycznej operacji, dla wielu pacjentów może stanowić alternatywę pomiędzy leczeniem zachowawczym a zabiegiem wymianu stawu.

„Zabieg embolizacji tętnic można wykonywać w obrębie także innych stawów – np. ramiennych, łokciowych, skokowych oraz stawów biodrowych” – dodaje dr n. med. Radosław Zawadzki

Informacje o ekspertach

Dr n. med. Radosław Zawadzki – specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej. Absolwent Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Kierownik Zakładu Radiologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Posiada wieloletnie doświadczenie kliniczne i naukowe w zakresie radiologii oraz radiologii interwencyjnej. Uczestnik licznych kursów i szkoleń krajowych oraz zagranicznych z zakresu nowoczesnych technik obrazowania i zabiegów wewnątrznaczyniowych. Specjalizuje się w małoinwazyjnych procedurach interwencyjnych oraz w diagnostyce obrazowej narządu ruchu i układu nerwowego.

Lek. Paweł Michalak – specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej, jest absolwentem Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Doświadczenie zawodowe obejmuje m.in. pracę w Zakładzie Radiologii Szpitala MSWiA w Białymstoku. Ukończył wiele szkoleń i kursów w zakresie radiologii i diagnostyki obrazowej. Specjalizuje się w zabiegach embolizacji tętnic, radiologii interwencyjnej i USG.

Informacje o Szpitalu Carolina (dawne nazwy: Carolina Medical Center oraz Szpital Optimum)

Szpital Carolina to wielospecjalistyczna klinika ortopedii, chirurgii kręgosłupa, laryngologii oraz urologii, w której świadczymy usługi medyczne na najwyższym światowym poziomie. Klinika powstała w 1998 roku. W naszych placówkach zapewnimy kompleksową opiekę i dostęp do wybitnych specjalistów w zakresie leczenia urazów i schorzeń laryngologicznych, urologicznych i narządu ruchu. Pacjenci mają dostęp do konsultacji specjalistycznych, badań obrazowych (RTG, USG, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny) i badań laboratoryjnych, a także

do rehabilitacji. Przeprowadzamy operacje, stosując nowoczesne metody leczenia, umożliwiając naszym pacjentom, jak najszybszy powrót do pełnej sprawności. Nasz szpital jest częścią Grupy LUX MED – lidera rynku prywatnych usług medycznych w Polsce. Więcej informacji o Szpitalu Carolina można znaleźć na carolina.pl.